

Till Länsstyrelsen för samråd

Undersökning om betydande miljöpåverkan av detaljplan för del av ÖSTER 1:1, del av Brandholmen 1:1 m fl (sjömacken), Nyköping, Nyköpings kommun

Undersökningen ska utgöra underlag för bedömning om genomförandet av kommande detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning av planen och upprätta en skriftlig redogörelse, miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

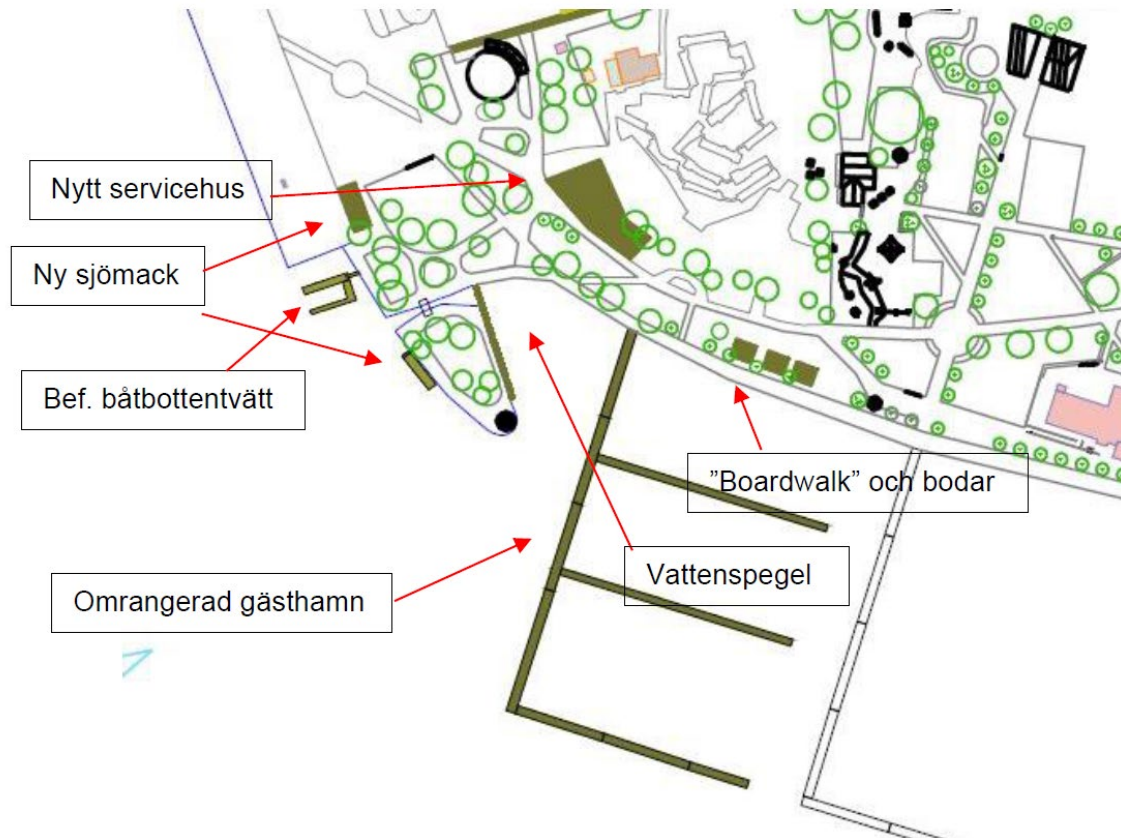
Undersökningen bör även avgränsa vilka frågor som ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap Miljöbalken (MB) och 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) alternativt behandlas i planbeskrivningen.

Syfte med detaljplan och kommande detaljplaneläggning (Planen)

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för flytt av befintlig sjömack på västra hamnsidan till den östra. Det ingår även att utreda vilka e v andra funktioner i närområdet enligt utredningen "Hamnutveckling Stadsfjärden" slutrapport 2021-04-19 (SHB17/147). som kräver ny eller ändrad detaljplan och som med fördel kan inkluderas i samma planarbete. Andra möjliga funktioner i närområdet som planeras ingå i detaljplanen är plats för båtbottentvätt, laddplats för elbåtar, ny layout för gästhamn, nytt servicehus, boardwalk längs med vattnet m fl. Se förslag på layout från hamnutredningens rapport nedan.

I funktionen för sjömack behöver både drivmedelsförsäljning och byggrätt för en kioskverksamhet ingå. Angöring till pump och tankar från land för bränsletransport och från vatten för tankande båtar behöver beaktas vid utredningen. Mackens läge och placering kan vara vid kajkant, på brygga vid kajen eller på brygga vid Täckas udde, vilket behöver utredas.

Gästhamnen planeras inte få en större eller annan utbredning, endast en ändrad utformning med en ny angöringsbrygga väster om bryggorna där båtarna förtöjs. Detta möjliggör fler båtplatser, en enklare angöring i och med att den förhärskande vindriktningen är sydvästlig och sist men inte minst undkoms strömmarna från Nyköpingsåns utlopp som för med sig skräp in i gästhamnen. Tillgängligheten till piren ökar med förslaget och gästhamnen i sin tur får ett något lugnare läge.

Föreslagen layout för platsen i utredningen "Hamnutveckling Stadsfjärden"

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Planområdet ingår i ett befintligt hamn-och parkområde i Nyköpings tätort, närmare bestämt den östra hamnsidan. I planområdet finns allmän platsmark bestående av grusade ytor och planteringar, befintlig kaj, en kran för iläggning av båtar, en båtbottentvätt, en dansbana, en anlagd udde som del av parkområdet samt vattenområde. Inom vattenområdet finns idag en båtbottentvätt och en gästhamn. Planområdets ungefärliga sträckning beskrivs i kartan nedan, satt utifrån de ändringar i markanvändningen som planeras.

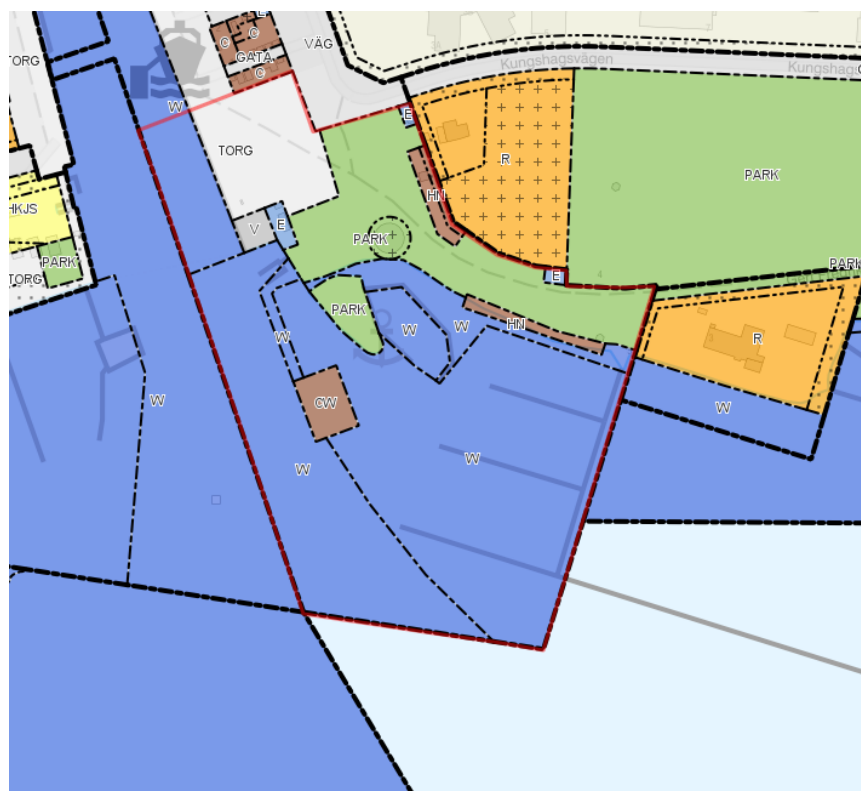

Flytten av sjömacken samt e v möjliggörande av andra nämnda funktioner stämmer väl överens med målbilden i Översiktsplan 2040 för Kungshagen. Enligt översiktsplanen blandas här i framtiden bostäder med en betydande del offentlig och kommersiell service så som skolor, kontor, handel, icke störande verksamheter, fritidsanläggningar samt grönområden och parker. Detaljplanen möjliggör för kommersiell service i form av en sjömack, fritidsanläggning i form av en bättre utformad gästhamn och serviceanläggning samt ett grönområde som vänder sig mer mot vattnet med möjliggörande av nya boardwalks. Flytten av sjömacken möjliggör även planerad utveckling av Västra hamnsidan, med ny stadsbebyggelse, vilket också ligger i linje med Översiktsplan 2040.

Området är sedan tidigare planlagt och ingår i detaljplanen P14-4 från 2014, se nedan. Genomförandetiden har gått ut. Detaljplanen möjliggör inom markerat planområdet för allmän platsmark (i form av torg och park), centrumverksamhet/hamn (i form av badhus, badbassäng, kontor, konferens och restaurang), handel/bebyggelse för friluftslivets behov, tekniska anläggningar samt hamnområde.

Markanvändningen hamn inom vattenområdet i detaljplanen är uppdelat i delområden med specificerad användning: hamnområde där en bro får byggas, småbåtshamn/gästhamn, vattenområde som får övertäckas samt badbassäng/vattenlek. Därtill tillkommer ett område som har den generella markanvändningen hamn.

För att möjliggöra för önskad markanvändning som krävs för sjömack, laddplats för elbåtar, ny layout för gästhamn, nytt servicehus, boardwalk längs med vattnet behöver en ny detaljplan tas fram. Avsikten är även att förenkla detaljplanen, göra den mer flexibel för framtida utveckling och samtidigt ta bort markanvändning som inte är trolig, såsom badbassäng och badhus i planlagt läge i närhet av planerad sjömack.

Ställningstagande till strategisk miljöbedömning och avgränsning av MKB

Planen berör ett område som idag utgörs av hamn-och parkområde. (Platsen)

Planen anger förutsättningar för att möjliggöra för sjömack samt e v för andra funktioner såsom båtbottentvätt, justerad gästhamn, nytt servicehus, boardwalk längs med vattnet m m. (Planen)

Planen medför att skyddsavstånd från sjömack till befintliga och e v framtida funktioner i hamnområdet samt e v miljöpåverkan vid olyckor behöver utredas (Påverkan)

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter och deras kumulativa effekter är att planförslaget *inte kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas. Det finns skäl att ändå belysa följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Det sammantaget bästa läget för macken inom planområdet utifrån risk för föroreningar, befintliga markföroreningar, skyddsavstånd från drivmedel, angöring, gång-och cykelstråk, grönområdets funktioner, stadsbild, trygghet m m.
- Fortsatt tillgänglighet och rekreationsvärde på Täckas udde
- E v förändrad skuggeffekt på vattenyta från bryggor
- Gestaltningsskrav och placering av tillkommande byggnader och tankar med tanke på stadsbild, värdefulla siktlinjer (T ex Täckas Udda-Östra Skeppsbron)
- Skyddsavstånd från tankar och pumpar till andra funktioner (befintliga och framtida när hamnområdet utvecklas)
- Sjömackens placering för att minimera negativ påverkan på riksintressen för naturvård och friluftsliv
- Risker kopplat till miljöfarlig verksamhet och föroreningar på land och i vatten med tanke på sjömackens verksamhet
- Förorenad mark inom området (gammal soptipp bland annat) vilket innebär att grävning är olämplig om sanering inte kan ske
- Hur bränsle-och andra transporter bäst leds genom området, utifrån påverkan på främst gång-och cykeltrafikens trafiksäkerhet
- Befintliga båtbottentvättens framtida placering, helst i mindre strömt läge där slam kan tas om hand.
- Hur fysisk tillgänglighet, flöden av gångare och cyklister och trygghet ska hanteras när nya funktioner adderas till välbesökt hamnområde

Under planarbetet kan flera aspekter komma fram som behöver studeras genom analys och/eller framtagande av underlagsmaterial.

Tidigt samråd

Referensgrupp/myndighet som medverkat i tidigt samråd gällande denna behovsbedömning

MYNDIGHET	NAMN	Datum
Stadsbyggnadsgruppen, Nyköpings kommun	Samhällsbyggnad, tekniska divisionen, Näringsliv, räddningstjänsten	2022-04-12

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna behovsbedömning

KOMMENTAR	NAMN	Datum
-----------	------	-------

Bilagor

- Bilaga 1 Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan med miljöaspekter och kommentarer

Linda Kummel
 Chef Stadsbyggnadsenheten

Therese Lindgren
 Planarkitekt Stadsbyggnadsenheten

Postadress
 Nyköpings kommun
 Samhällsbyggnad, enhet
 611 83 NYKÖPING

Besöksadress
 Stadshuset, Stora Torget

Org nr 21 20 00-29 40
 Tfn 0155-24 80 00
 samhallsbyggnad@nykoping.se
 www.nykoping.se

Bilaga 1: Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan

Aspekter som kan leda till betydande miljöpåverkan

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter utifrån allmänna bestämmelser tas med i beaktning.</i>	
☐ Verksamheter enligt 4 kap 34 § PBL ☐ Förordning om MKB 3 § eller bilaga 3	
Beskrivning	<p>Detaljplanen möjliggör för en hamn för fritidsbåtar vilket är en verksamhet som enligt 5 kap 34§ PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I det här fallet är dock hamnen för fritidsbåtar redan planlagd och genomförd och justeringen av båtbyggarna är endast en mindre ändring av dagens utformning.</p> <p>Miljökonsekvensutredningen till gällande detaljplan från 2012 tjänar som underlag till bedömningen av lämpligheten. Därmed bedöms inte den nya detaljplanen medföra betydande miljöpåverkan. E v förändrad skuggeffekt på vattenyta från bryggor och e v påverkan på växt- och djurliv i havet behöver dock studeras. En utökad riskutredning tas fram för att utreda risker ,</p>

	åtgärder i form av skyddsavstånd från vatten och i hav från planerad sjömack.
--	---

NATURVÄRDEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör naturvärden tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse naturvård ☐ Natura 2000-habitat ☐ Natura 2000-fågel ☐ Skyddad natur (naturreservat, biotopskydd, naturminne, djur- och växtskyddsområde) ☐ Värdefull eller känslig natur (ESKO-område, Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Ängs- och hagmarksinventering, våtmarksinventering, nyckelbiotopsinventering, viltstråk och eventuell barriäreffekt) ☐ Strandskydd ☐ Fridlysta eller rödlistade arter ☐ Värdefulla eller känsliga arter	
Beskrivning	Planområdet ligger intill gränsen för Riksintresset naturvård för Nyköpingsån. Platsen är redan exploaterad men sjömackens e v påverkan på riksintresset behöver beaktas.

KULTUR	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör kulturvärden tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse kulturmiljö ☐ Fornminne ☐ Byggnadsminne ☒ Övrig värdefull kulturhistorisk miljö	
Beskrivning	Östra hamnsidan, dess bebyggelse och inloppet till Nyköpingsån utgör en viktig del av stadsbilden från Stadsfjärden. Hänsyn bör därför tas till viktiga siktlinjer i stadsbilden vid placering och utformning av sjömack, kiosk och bygggrätt för servicehus.

HÄLSA	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör hälsa tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse friluftsliv ☐ Buller	

- Vibrationer
- Magnetiska fält
- Allergener
- Miljöfarlig verksamhet
- Föroreningar
- Markföroreningar
- Miljökvalitetsnorm utomhusluft

Beskrivning

En mindre del av planområdet ingår i Riksintresset friluftsliv för Nyköpingsån. Planen bedöms framförallt ha en positiv påverkan på riksintresset då sjömack, gästhamn e t c gynnar det båtburna friluftslivet och friluftslivet i hamnområdet genom en mer attraktiv miljö med mer service.

Det finns förorenad mark inom området (gammal soptipp bl a) vilket innebär att grävning är olämplig om sanering inte kan ske. Det är något som behöver beaktas.

Befintliga båtbottevättens placering i dagsläget är mindre funktionell. På platsen är det strömt vilket innebär att slammet som ska samlas upp från denna flyter bort i stadsfjärden. Ny, bättre placering på mindre strömt ställe behöver utredas som del av planarbetet.

Risker knutna till sjömackens drivmedelstankar och pump behöver studeras, samt e v följder vid olycka i form av föroreningar på land och i vatten. Val av exakt plats för sjömack behöver utgå från en bedömning av dessa risker. En placering av macken på land, jämfört med på flytbrygga, ger fördelen med ett kortare avstånd mellan pump och bränsletankar. Längre ledning och i vatten bär med sig större risk för och större miljökonsekvenser vid olycka.

RISK

I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör risker för människors hälsa och miljö tas med i beaktning.

- Ras och skred
- Översvämning
- Trafiksäkerhet - skydd mot olyckor
- Farligt gods/skyddsavstånd
- Erosion

Beskrivning	<p>Hur ny trafik med bränsletransporter ska ledas genom området behöver studeras, utifrån trafiksäkerheten för gång-och cykeltrafik</p> <p>Skyddsavstånd från transporter, tankar och pumpar till andra funktioner (befintliga och framtida möjliga när hamnområdet utvecklas) behöver studeras, en riskutredning behöver tas fram.</p>
--------------------	---

VATTEN

I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör vatten tas med i beaktning.

- MKN avrinningsområde
- Vattenskyddsområde
- Ytvatten
- Grundvatten
- Dagvatten
- Spillvatten

Beskrivning	<p>Risk för föroreningar i vatten vid olycka behöver studeras utifrån påverkan på MKN avrinningsområde och ytvatten, vilket bör ingå i en utökad riskutredning.</p>
--------------------	---

ENERGI OCH KLIMAT

I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör energi och klimat tas med i beaktning.

- Lokalisering och närhet till olika målpunkter
- Förutsättningar för hållbart resande
- Byggskedet*
- Energiförsörjning**

Beskrivning	<p>Laddplats för elbåtar planeras att möjliggöras vilket ger en möjlig positiv påverkan för klimatet.</p> <p>Tänkta placeringen av sjömack där gästhamn finns och på vägen ut till havs för båtar i småbåtshamnen minimerar transporterna till tankstället</p>
--------------------	--

Aspekter som inte kan leda till betydande miljöpåverkan men har betydelse för planarbetet

STATLIGA INTRESSEN

Finns det statliga intressen som behöver tas med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?

- Riksintresse för kommunikation (väg, järnväg, flyg, sjöfart)
- Behov av flyghinderanalys
- Skyddsrum

Beskrivning

MILJÖKVALITETSMÅL

Kan genomförandet av detaljplanen antas bidra eller motverka miljö kvalitetsmålen?

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Hav i balans
- Ingen övergödning
- Bara naturlig försurning
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Giftfri miljö
- Säker strålmiljö
- Skyddande ozonskikt
- Ett rikt växt- och djurliv

Beskrivning

Småbåtstrafiken i havet kan motverka att miljö kvalitetsmålet Hav i balans uppnås. Att möjliggöra för en sjömack har dock troligen liten påverkan på trafikmängden i sig. En sjömack som ligger precis i anslutning till fritidshamnen kan tvärtom minska transportererna för att fylla på drivmedel och kan på så sätt bidra till miljö kvalitetsmålet ett Hav i balans. Vid planering och genomförande av sjömack är det viktigt att åtgärder vidtas för att minimera konsekvenserna vid eventuella spill och olyckor.

Laddplats för elbåtar planeras möjliggöras vilket ger en möjlig positiv påverkan för klimatet.

STADSBYGGNADSKVALITETER

Vilka stadsbyggnadskvaliteter är viktiga att särskilt ta med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?

Sociala aspekter

- Jämställdhet
- Integration
- Barns perspektiv
- Ålderssammansättning
- Fysisk tillgänglighet
- Rekreation och friluftsliv
- Trygghet och säkerhet

Fysiska aspekter

- Markförhållanden (geologi, jordarter och topografi)
- Radon
- Lokalklimat
- Ljusförhållanden
- Naturresurser
- Jordbruksmark

Arkitektur

- Landskapsbild
- Stadsbild
- Gestaltning

Beskrivning

Fysisk tillgänglighet är viktigt att studera när nya funktioner adderas till hamnområdet, särskilt eftersom det är en allmän plats och en målpunkt för hela kommunen sommartid.

De nya funktionerna möjliggörs för att gynna rekreation och friluftsliv vilket är en positiv påverkan av planen. Idag möjliggör detaljplanen för bad i havet (pool-lösning utanför Täcka udde), vilket inte är lämpligt med sjömack intill. Detta behöver justeras i ny detaljplan.

Då planområdet utgör del av ett välnyttjat gång-och cykelstråk och plats för rekreation behöver nya funktioner placeras och utformas för att bidra till tryggheten.

Läget vid hamnens udde vid inloppet till Nyköpingsån innebär att platsen är en viktig vypunkt både från vattnet, från Stadsfjärden, och från land. Placering och utformning av funktioner (särskilt tank och byggrätter) behöver både studeras utifrån stadsbilden från fjärden och från land, och t ex stärka kopplingen mellan Täcka udde och östra

	Skeppsbron. Läget medför att gestaltning av sjömack, byggrätter e t c har betydelse i stadsbilden och behöver säkras genom planbestämmelser.
--	--

REFERENSMATERIAL SOM HAR ANVÄNTS	
Källa	Aktualitet
<i>Översiktsplan för Nyköpings kommun</i>	Gällande
<i>NYGIS</i>	